

LEGFŐBB ÜGYÉSZ

KABIGA//2-51/2018.

**Ingeborg Gräßle asszonynak
elnök**

**Európai Parlament
Költségvetési Ellenőrző Bizottsága**

Brüsszel

Tisztelt Elnök Asszony!

Nagy örömmre szolgált, hogy 2017. szeptember 18-án az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága Legfőbb Ügyészségen folytatott megbeszélésén alkalmam nyílt Elnök Asszonyt tájékoztatni az európai uniós támogatásokkal kapcsolatos ügyészi tevékenységről, kitérve egyes ügyekre és eljárásokra. Biztosíthatom Elnök Asszonyt, hogy a megbeszélést magam rendkívül előremutatónak, eredményét tekintve pedig gyümölcsözőnek tartottam. E megbeszélés kiegészítéseképpen – az Elnök Asszony által a Politico című lapnak adott 2018. február 27-ei nyilatkozatára és a 2018. március 6. napján kelt, időközben kézhez kapott tájékoztatást kérő levelére is figyelemmel – engedje meg, hogy a következőkről tájékoztassam.

1./

Az Elnök Asszony nyilatkozatában hivatkozott ún. 4-es metró ügyvel kapcsolatban, melyet számtalan félreértés övez, és amely, mint a következőkből látni lehet, nem egy, hanem két ügy, engedje meg, hogy emlékeztessenek az alábbiakra:

Az OLAF 4-es metró beruházással kapcsolatos zárójelentése kizárólag az Alstom SA szerződéseivel kapcsolatban tartalmaz igazságügyi ajánlást, a többi szerződés kapcsolatban szabálytalanságot (tehát nem bűncselekmény gyanút) állapít meg. Ugyanakkor az Alstom SA szerződéseivel kapcsolatban a magyar és a brit hatóságok már az OLAF vizsgálatának megkezdése előtt több mint egy évvel nyomozást folytattak vesztegetés és más bűncselekmények gyanúja miatt, az OLAF éppen az eljáró hatóságoktól szerzett tudomást a bűncselekmény gyanújáról, és ez tükröződik az igazságügyi ajánlásban.

A magyar és a brit hatóságok az ügyben szorosan együttműködtek és együttműködnek, ez számtalan előnnyel jár, ilyen például a közvetlen információ és bizonyítékcseréje lehetősége. Sajnos a brit eljárásban eljáró esküdtszék feloszlott, ezért az Egyesült Királyság hatóságai által benyújtott vádról sem született még bírói döntés, az ügy tárgyalása előreláthatóan ez év őszén újra kezdődik.

A fentiek szerint az OLAF jelentését csatoltuk a folyamatban lévő eljárás irataihoz (Alstom-ügy). A nyomozás az ügyben továbbra is folyamatban van, a Központi Nyomozó Főügyészség az ügy ügyészségi nyomozás körébe vonását követően vesztegetés megalapozott gyanúja miatt tanúkat és gyanúsítottakat is hallgatott ki, házkutatásokat és lefoglalást fogantatosított, nagy mennyiségű kapcsolódó elektronikus adatot elemzett, jogsegélykérelemmel fordult másik tagállam hatóságaihoz. Az ügyben előzetes letartóztatás elrendelésére is sor került, illetve mivel az egyik gyanúsítottként kihallgatandó személy külföldre távozott, elfogatóparancs kiadására és kiadatási kérelem megküldésére is sor került. Mint az látható, a nyomozás továbbra is intenzív nemzetközi együttműködést igényel.

Ezen túlmenően jelenleg a nyomozás részleteiről, a tervezett lépésekről a büntetőeljárás érdekeinek védelme miatt nem adhatok részletes tájékoztatást.

Ugyanakkor a zárójelentés alapján a Miniszterelnökség is feljelentést tett egyes szerződésekkel kapcsolatban. Az ügyészség ezek kapcsán is elrendelte a nyomozást, melyet a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda folytat (4-es metró-ügy). Ez a nyomozás szintén folyamatban van, tárgya a zárójelentésben szabálytalanságra utaló gyanúval érintett, a feljelentésben szereplő szerződések kapcsán bűncselekmény gyanújának tisztázása. Az ügyben gyanúsított kihallgatására eddig nem került sor.

Megjegyzendő, hogy az OLAF a jelentésében a cégek mellett egyetlen személyt nevesített: Magyarországi 2002-2004 közötti miniszterelnökét. Az OLAF által feltárt szabályszegések következményeként gyanított további bűncselekmények – így a költségvetési csalás és a hűtlen kezelés gyanúja – az Alstom-ügyben folytatott ügyészségi nyomozás keretében eddig nem igazolódtak, és megalapozott gyanú hiányában nem került sor a jelentésben nevesített volt miniszterelnök gyanúsítottkénti felelősségre vonására.

Természetesen amint arra lehetőség nyílik, mindkét ügyel kapcsolatban szívesen adok Önnek tájékoztatást, ennek időpontjára nézve azonban a büntetőeljárás természetéből adódóan nem lehet konkrét ígéretet tenni.

A 2018. március 6-án kelt levelében szintén említett, Budapest XXI. kerületének volt polgármestere ellen benyújtott, a 4-es metró projekttel összefüggésben lévő keresetről (lawsuit) nincs tudomásom.

A Budapest Főváros Közgyűlése Metrókorrupciót Vizsgáló Munkacsoportjának jelentését az ügyészség 2018. január 28-án megkapta, annak olyan szempontból történő elemzése, hogy a büntetőeljárásban releváns megállapítást tartalmaz-e, folyamatban van.

2./

A szeptemberi találkozón még nem kerülhetett szóba az Ön sajtónyilatkozatában is hivatkozott másik OLAF-os ügy. Ezzel kapcsolatban tájékoztatom, hogy az OLAF magyarországi közvilágítási projektekkel kapcsolatos ajánlását 2018. január 8. napján kapta meg a Legfőbb Ügyészség. A Legfőbb Ügyészség az ajánlást az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Pest Megyei Főügyészségnek továbbította, amely – a minden esetben alkalmazott protokoll szerint – az ügyben 2018. január 22. napján nyomozást rendelt el, különösen jelentős értékre elkövetett költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt. Elnök Asszonynak az újságcikk szerinti nyilatkozata valódi nyomozást kér számon a magyar hatóságokon, amit megütközéssel olvastam, hiszen Elnök Asszonyt nyilvánvalóan félrevezető céllal tájékoztatták, úgy, mintha Magyarországon

lenne „nem valódi” nyomozás is. Kötelességem ezért biztosítani Elnök Asszonyt, hogy mindegyik ügyben valódi nyomozás folyik. Ez az ügy sem kivétel: az eljárást a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda folytatja, amely valódi rendőri szervként valódi nyomozást végez.

Kérem Elnök Asszonyt, hogy vegye figyelembe az OLAF igazságügyi ajánlása esetén Magyarország Ügyészsége által folytatott általános gyakorlatot, valamint az elmondottakat alátámasztó adatokat.

Az OLAF ajánlásai alapján tett ügyészi intézkedések helyes értelmezéséhez előre kell bocsátanom, hogy az OLAF feladata az EU pénzügyi érdekeinek védelme. Az OLAF e körben közigazgatási vizsgálatok végzésére jogosult. Emellett segítheti a tagállami hatóságok munkáját, közreműködik az általuk végzett közigazgatási vizsgálatokban, illetve összehangolja a több államot érintő ügyeket. Az OLAF-nak büntetőügyek lefolytatására, bűncselekmény gyanújának vizsgálatára nincs hatásköre. Nincs tehát nyomozati jogköre, illetve nincs hatásköre bűncselekmények ügyében vizsgálandó. Amennyiben az OLAF a vizsgálat során bűncselekmény gyanúját észleli, az illetékes tagállami hatósághoz kell fordulnia. Az OLAF vizsgálatai eredményét, a zárójelentést bűncselekmény gyanúja esetén az adott tagállam ügyészségének küldi meg, és büntetőeljárás indítására irányuló ajánlást tesz.

Ebből következően kénytelen vagyok jelezni, hogy téves és ezért a közvélemény félrevezetésére alkalmas lehet Elnök Asszonynak a cikk szerinti azon nyilatkozata, hogy a közvilágítási projektek kapcsán lefolytatott OLAF vizsgálat világosan kimondta, hogy csalás történt. Az OLAF ugyanis valójában a hatáskörének megfelelően bűncselekmény gyanúját észlelte, de bűncselekmény elkövetését és személyi felelősséget nem állapított meg. Ez a magyarországi bűnüldöző hatóságok és az magyar igazságszolgáltatás feladata.

Vizsgálatot lezáró jelentés hiányában is – mert nem indult vizsgálat vagy az még nem fejeződött be – az OLAF főigazgatója dönthet úgy, hogy a rendelkezésére álló információt megküldi az érintett tagállam illetékes hatóságának, hogy szükség esetén, a nemzeti szabályozás alapján megtehesse a megfelelő intézkedéseket, és bűncselekmény gyanúja esetén az ügyészség nyomozást rendelhessen el.

Elnök Asszony 2017. szeptember 18-i látogatása óta az OLAF három ajánlást tett Magyarország Ügyészségének. Mindegyik esetben az ajánlást érdemi intézkedés – a nyomozás elrendelése vagy az ajánlás folyamatban lévő nyomozásban történt értékelése – követte. Mindegyik ügyben valódi nyomozás folyik. Ebben az időszakban az ügyészség OLAF ajánlás alapján indult ügyben egy alkalommal, 2017. november 16. napján emelt vádat három személy ellen különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntette és más bűncselekmények miatt. Egy korábbi vádemelés alapján a Fővárosi Törvényszék 2018. február 20. napján hozott nem jogerős, elsőfokú marasztaló ítéletet.

Az említett ajánlásokkal és intézkedésekkel együtt az OLAF 2012 óta összesen 36 igazságügyi ajánlást (amely – a saját közigazgatási vizsgálatuk alapján – bűncselekmény gyanújára utalt) és 4 jelzést (bűncselekményre utaló adatok, iratok továbbítása – a büntetőeljárás indítására vonatkozó ajánlás nélkül) tett a Legfőbb Ügyészség felé. Valamennyi esetben az ügyészség elrendelte a nyomozást, illetve amennyiben már folyamatban volt a nyomozás, az OLAF ajánlását a nyomozás irataihoz csatolták és abban értékelték.

A nyomozások eredményeként 2012-től a mai napig összesen 8 ügyben emelt vádat az ügyészség. Ezen ügyek közül ezidáig egy ügyben született jogerős marasztaló ítélet, további egy ügyben pedig – a már említett – nem jogerős marasztaló ítéletet hozta a bíróság. 8 ügy megszüntetéssel zárult. Az összes többi ügyben jelenleg is folyamatban van a nyomozás.

2012. évet megelőzően az OLAF – az OLAF által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/Eu, Euratom rendeletének 11. cikke szerinti – ajánlásokat nem tett, a külső vizsgálatot lezáró jelentéseit csak továbbította a magyar igazságügyi hatóságoknak. 2010. évben ilyen jelentést az ügyészség nem kapott, 2011. évben egy esetben érkezett zárójelentés, amely alapján büntetőeljárást rendeltek el, amely ügy vádemelést követően 2016. június 24. napján jogerős ítélettel zárult.

Így – a teljes időszakot tekintve – az eddigi összesen 9 vádemelés nyomán eddig 2 jogerős marasztaló és egy nem jogerős marasztaló ítéletet hozott a bíróság.

Az OLAF ajánlások, jelzések és zárójelentés nyomán indult büntetőeljárások ezen eredménye – a vádak és megszüntetések aránya – meghaladja az Unió átlagot. (A 2016. évi OLAF jelentés szerint az uniós átlag: 44%, SAPARD ügyek nélkül: 50%.)

Az adatok alátámasztása érdekében Elnök Asszony rendelkezésére bocsátom a 2012. óta az OLAF kezdeményezései alapján tett ügyészi intézkedések alapadatait.

Ajánlások:

OLAF ajánlás száma	OLAF ajánlás időpontja	ügyészi intézkedés	ügy állása	ügy tárgya
OF/2015/0034/B4	2017.12.22.	korábban megszüntetett ügghöz újbóli elrendelés	nyomozás folyamatban	közvilágítás korszerűsítésére nyújtott uniós támogatással kapcsolatban elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2015/0450/B4	2017.12.22.	folyamatban lévő ügghöz megküldve	nyomozás folyamatban	halgazdálkodási projekt uniós támogatásával kapcsolatban elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2015/1028/B4	2017.12.18.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	kutatási-fejlesztési programokra igényelt uniós támogatással összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2016/0429/B4	2017.06.14.	folyamatban lévő ügghöz megküldve	nyomozás folyamatban	mezőgazdasági és építőipari gépek beszerzésére nyújtott

				uniós támogatással összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2016/0428/B4	2017.05.30.	folyamatban lévő ügyhöz megküldve	nyomozás folyamatban	mezőgazdasági és építőipari gépek beszerzésére nyújtott uniós támogatással összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2015/1377	2017.05.24.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	napelemek fejlesztésére szolgáló vákuumkamra megépítésére nyújtott uniós támogatásra elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2014/0047/B4	2016.12.09.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	fogászati berendezések támogatott beszerzésével kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2015/0661	2016.12.06.	folyamatban lévő ügyhöz megküldve	nyomozás folyamatban	támogatott gépbeszerzésekkel kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2012/0118/B4	2016.11.28.	folyamatban lévő ügyhöz megküldve	nyomozás folyamatban	Alstom metrószerelvények beszerzésével kapcsolatban elkövetett különféle bűncselekmények
OF/2014/856/A3	2016.11.14.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	kutatási projektek személyzeti költségeivel, Marie Curie ösztöndíjakkal kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2014/0674/B4	2016.10.20.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	gyógyturizmussal kapcsolatos és más weboldalak fejlesztésére irányuló projekttel kapcsolatos költségvetési csalás büntette

OF/2014/1030/B4	2016.09.21.	folyamatban lévő ügyhöz megküldve	nyomozás folyamatban	természettudományos oktatás és iskolai szaktantermek fejlesztésére irányuló program uniós támogatásával összefüggésben elkövetett kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2015/0123/B4	2016.07.14.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	fiatal gazdák támogatásával kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2015/152/A1	2016.06.13.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	Európai Gazdasági és Szociális Bizottság költségterítéseivel kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2014/0568/B4.	2016.06.08.	folyamatban lévő ügyhöz megküldve	nyomozás folyamatban	támogatott gépbeszerzésekkel kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2014/1330/B4	2016.05.09.	nyomozás elrendelés	nyomozás megszüntetve 2017. 01.20-án	mikrovállalkozások fejlesztésére irányuló projekt uniós támogatásával kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2014/1138/B4	2015.12.04.	folyamatban lévő nyomozáshoz megküldve	vádemelés 2017.11.16-án	Szegedi Vadaspark interaktív látogató-tájékoztató rendszer kiépítésével kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2012/1342/A1	2015.12.18.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	EP képviselők költségterítésével kapcsolatos költségvetési csalás büntette

OF/2014/0418/B4	2015.10.28.	nyomozás elrendelés	vádemelés 2017.04.24- én	támogatott szoftverfejlesztéssel kapcsolatos kölségvetési csalás büntette
OF/2013/0141/B4 (OF/2013/1355/B4)	2015.09.24.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	megyei integrált közösségi terek felújítására, valamint munkagépek beszerzésére nyújtott uniós támogatásokkal összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2011/0357/B4	2015.06.12.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség kapacitásbővítésével kapcsolatos kölségvetési csalás büntette
OF/2010/0863/B4	2015.06.12.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	települési önkormányzatok építési beruházásaival és közbeszerzési tanácsadásaival kapcsolatos kölségvetési csalás büntette
OF/2011/1112/B4	2015.06.12.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. infrastrukturális projektjeivel kapcsolatos kölségvetési csalás büntette
OF/2013/0049/A3	2015.06.02.	folytatni rendelés	nyomozás megszüntetve 2016.11.28- án	kutatási programok uniós támogatásával összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2011/0945/B4	2015.01.08.	folyamatban lévő nyomozáshoz megküldve	vádemelés 2017.02.06- án, elsőfokú ítélet 2018.02.20- án	csomagolóstechnológiai gépsorok beszerzésére és az ahhoz kapcsolódó informatikai fejlesztésre nyújtott uniós támogatásokkal összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette

OF/2012/1098/B4	2014.12.19.	nyomozás elrendelés	nyomozás megszüntetve 2017.05.23-án	Budapest Szíve projekthez kapcsolódó tervezési szerződésekkel kapcsolatos költségvetési csalás
OF/2012/1164/B4	2014.10.07.	nyomozás elrendelés	vádemelés 2017.03.30-án	orvosi diagnosztikai eszközök támogatott beszerzésével kapcsolatos költségvetési csalás
OF/2009/0494/B4	2014.09.25	nyomozás elrendelés	nyomozás megszüntetve 2016.10.19-én	állatgyógyászati termékek kifejlesztésének uniós finanszírozásával kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2012/1134/B4	2014.06.26.	nyomozás elrendelés	nyomozás megszüntetve 2017.02.21-én	támogatott gépbeszerzésekkel kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2011/0988/B4	2014.05.06.	folyamatban lévő nyomozáshoz megküldve	vádemelés 2015.09.11-én	valótlan tartalmú egységes területalapú támogatás iránti kérelmek benyújtásával elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2012/1136/B4	2014.03.24.	nyomozás elrendelés	nyomozás megszüntetve 2015.02.17-én	Bodony község belterületi vízrendezésének uniós támogatásával kapcsolatban elkövetett költségvetési csalás büntette
OF/2011/0708/B4	2014.02.27.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	166 települési önkormányzat játszótérfejlesztésével kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2011/0288/B4	2013.09.30.	nyomozás elrendelés	vádemelés 2016.09.29-én	erdészeti munkagépek beszerzésére nyújtott be uniós támogatással összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette

OF/0809/2010/A1	2012.12.07.	nyomozás elrendelés	nyomozás megszüntetve 2014.04.18-án	az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságtól jogosulatlanul felvett utazási költségtérítések vonatkozásában elkövetett csalás büntette
OF/2009/0494	2012.06.18.	nyomozás elrendelés	vádemelés 2014.11.12-én elsőfokú ítélet 2016.04.29-én, jogerős ítélet 2016.12.01-én	nyomdaipari gépek beszerzésének uniós támogatásával összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette

Jelzések:

OLAF ügyszáma	jelzés időpontja	ügyészi intézkedés	ügy állása	ügy tárgya
OF/2015/0515/A2	2016.02.19.	nyomozás elrendelés	nyomozás folyamatban	Európai Beruházási Bankot érintő csalás kísérlete kapcsán közokirat-hamisítás és pénzmosás büntette
OF/2015/1251/01	2015.12.04.	nyomozás elrendelés	nyomozás megszüntetve 2017.04.12-én	baromfi termelői csoport szövetkezetnek nyújtott támogatással kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2014/0680/B4	2015.10.6.	folyamatban lévő nyomozáshoz megküldve	nyomozás folyamatban	települési önkormányzatok építési beruházásaival és közbeszerzési tanácsadásaival kapcsolatos költségvetési csalás büntette
OF/2009/0514/B4	2013.12.23.	folyamatban lévő nyomozáshoz megküldve	vádemelés 2015.12.23-án	állatételtmód-program kifejlesztésére felvett uniós támogatással összefüggésben elkövetett költségvetési csalás büntette

Végül engedje meg, hogy kifejezzem a nagyrabecsülésem az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrzési Bizottsága munkája iránt.

Bízom benne, hogy ezen információk segítik a Költségvetési Ellenőrzési Bizottság további tevékenységét.

Budapest, 2018. március 22.

Tisztelettel:

(Dr. Polt Péter)*
